

Artikel

Onderlingen kunnen profiteren van een nieuwe academische instelling

De UvA Academie voor Bank en Verzekeringen is een nieuwe instelling voor opleiding, onderzoek en certificering in de financiële dienstverlening. Met deze academie van de Universiteit van Amsterdam worden ook de opleidingen voor sleutelfunctionarissen van onderlingen duidelijker in een academische omgeving neergezet. Een gesprek hierover met prof. dr. Rob Schotsman, die onder meer samen met drs. Kees Dullemond in de afgelopen jaren een groot aantal trainingen voor bestuurders van onderlingen heeft verzorgd. Schotsman is tevens directeur van de nieuwe UvA Academie voor Bank en Verzekeringen.

De UvA Academie voor Bank en Verzekeringen is een samenwerkingsverband van de Universiteit van Amsterdam en de Stichting Leerstoel Financiële Dienstverlening. Deze stichting, die door NIBE-SVV werd opgericht, faciliteert de leerstoel Bank- en Verzekeringeleer (voorheen Implementatie financieel gedragsrecht), die momenteel door prof. dr. Rob Schotsman wordt bekleed. "Dankzij de academie wordt de bestuurdersopleiding voor onderlingen nog meer in een academische omgeving neergezet", zegt Rob Schotsman. "We kunnen nu ten behoeve van de onderlingen onderzoek verrichten, nieuwe ideeën ventileren en de helpende hand bieden, bijvoorbeeld bij de uitwerking van ideeën uit het SEO-rapport. Wie onze opleidingen volgt, doet dat niet aan een soort van hbo-instelling, maar hoort als het ware bij een exclusieve, academische club en krijgt daar ook een getuigschrift van."

Aanleiding

Gevraagd naar de aanleiding om de Academie voor Bank en Verzekeringen op te richten, zegt Schotsman: "Onder meer uit de PE-programma's voor bestuurders van onderlingen bleek dat we veel meer een focus moeten leggen op beleid en op de samenwerking tussen de verschillende sleutelfunctionarissen in financiële instellingen. Die sleutelfunctionarissen, dus bestuurders, commissarissen, lijnmanagers, compliance officers, risk managers, auditors, legal officers, fraudecoördinatoren enzovoort, hebben te maken met een opwaardering van hun functies, moeten veel meer kennis tot zich nemen en zich veel meer bekwamen dan voorheen. Deze professionaliseringsslag moet leiden tot een versterking van goed bestuur binnen banken en verzekeraars en dus ook binnen onderlingen. Die versterking van sleutelfuncties en van goed bestuur

prof. dr. Rob Schotsman

en de samenhang daartussen heeft tot het idee geleid om de kennis die we op dat gebied hebben en willen opdoen, te bundelen in een academische instelling. Zo weet iedereen waar je moet zijn voor kennis en opleidingen op het gebied van beleid en het toezicht daarop binnen de financiële dienstverlening."

NIBE-SVV

Rob Schotsman legt uit dat als thuisbasis van de academie de Universiteit van Amsterdam is gekozen, omdat al sinds 1943 een samenwerkingsverband bestaat tussen deze universiteit en het voormalige NIBE, Nederlands Instituut voor Bank en Effectenbedrijf. Deze relatie heeft uiteindelijk geleid tot de Stichting Leerstoel Financiële Dienstverlening, die de leerstoel van Schotsman faciliteert.

Daarnaast is er dankzij de leerstoel van prof. dr. Wouter Kalkman, bijzonder hoogleraar Verzekeringsrecht in Amsterdam vanwege de Stichting Mercatura Honesta, een relatie met de voormalige SVV, Stichting Vakontwikkeling Verzekeringsbedrijf. NIBE-SVV is nu een van de labels van NCOI Opleidingen, het instituut dat de inschrijvingen en de administratie ten behoeve van de academie verzorgt. “Daarnaast is voor de Universiteit van Amsterdam gekozen”, aldus Rob Schotsman, “omdat deze een lange traditie en een gerenommeerde naam heeft, nationaal en internationaal. Hoogleraren aan de UvA Academie voor Bank en Verzekeringen zijn vaak ook aan buitenlandse universiteiten verbonden. Voorbeelden zijn prof. Roger Laeven en prof. Jan Bouwens, die respectievelijk ook aan Princeton en Harvard verbonden zijn. Niet onbelangrijk is verder dat de Universiteit van Amsterdam de financiële sector de ruimte biedt om met een eigen curriculum te komen, zonder dat per se inbedding in de bachelor-master-structuur nodig is. Zo krijgt het curriculum niet alleen draagvlak vanuit de universiteit maar ook vanuit de sector.” Tot slot vindt Rob Schotsman het niet onbelangrijk dat de Universiteit van Amsterdam, anders dan de veel meer op vaktechniek georiënteerde Vrije Universiteit, duidelijk maatschappelijk georiënteerd is.

Opleidingen en onderzoeken

De UvA Academie voor Bank en Verzekeringen biedt inmiddels een uitgebreid programma ‘in company’ en ‘open inschrijving’-opleidingen. Deze hebben betrekking op onder meer financieel recht, risicomangement, sectorontwikkelingen, strategie en organisatie, governance, zorgplicht, leiderschap, innovatie, audits en diverse specifieke vaardigheden. Voor banken en verzekeraars kunnen daarnaast ook maatwerkopleidingen worden ontwikkeld. Inmiddels worden onder de paraplu van de academie ook al diverse promotieonderzoeken uitgevoerd. In bijvoorbeeld het onderzoek naar een versterking van de compliancefunctie bij verzekeraars gaat het over de vraag welke competenties de compliance officer moet hebben om aan de strekking van de Solvency II-richtlijn te voldoen. In het onderzoek naar effectieve samenwerking tussen de sleutelfuncties van Solvency II-richtlijnverzekeraars gaat het om de voorwaarden waaraan die samenwerking moet voldoen. Het onderzoek naar de effectiviteit van regelgeving, bijvoorbeeld de nieuwe regels voor het productgoedkeuringsproces, kan ook voor onderlingen in hun positie als bemiddelaar van groot belang worden. En het onderzoek naar de coöperatieve verzekeraar in de wetgevings- en toezichtspraktijk behandelt de vraag of de financiële wetgeving en het daaruit voortvloeiende

overheidstoezicht voor coöperatieve verzekeraars effectief zijn.

Betrokkenheid en nieuwsgierigheid

“De opleidingen van de academie, en ook het onderzoek door de promovendi, zien allemaal op de veranderende maatschappelijke rol die de sleutelfunctionarissen in financiële instellingen vervullen”, licht Rob Schotsman toe. “Daarnaast gaat het erom te voorkomen dat de samenwerking tussen sleutelfunctionarissen stopt omdat zij allen te veel specialist op hun eigen terrein zijn. De opleidingen leggen uitdrukkelijk dwarsverbanden in de breedte en voorkomen zo dat sleutelfunctionarissen nerds worden die niet meer door hun collega’s worden gehoord. De opleidingen moeten ertoe leiden dat zij in de belevingswerelden van andere sleutelfunctionarissen kunnen duiken. Belangrijk bij dit alles is, dat de docenten aan de academie geen theoretische, maar juist een praktische betrokkenheid tonen en begrijpen hoe de activiteiten van de financiële instellingen in elkaar zitten. Ze moeten het leuk vinden om op een praktisch niveau met beleidsmakers te discussiëren. Als ze ervan uitgaan dat de cursisten aan de academie snelle jongens zijn die de essentie van hun verhaal niet begrijpen en het jammer vinden dat die cursisten niet over technische aspecten willen stoeien, gaat het niet werken. Op zich is dat nog niet zo’n gemakkelijk punt. In de sector zijn van oudsher weinig mensen werkzaam die gepromoveerd zijn. Velen hebben daarom moeite om tot een goede vraagstelling vanuit een wetenschappelijk standpunt te komen. De combinatie van praktische betrokkenheid van de docenten en een wetenschappelijke nieuwsgierigheid van de cursisten is daarom een niet voor de hand liggende.”

Voor elkaar en door elkaar

“De academie beoogt samen met de financiële instellingen, en dus ook de onderlingen, de glans van het vak terug te brengen”, zegt Rob Schotsman tot slot. “We doen het samen: voor en door bestuurders en overige sleutelfunctionarissen. We moeten elkaar naar een hoger niveau zien te tillen, de lat voor elkaar hoger leggen, en zo samen met elkaar overleven. De onderlingen vervullen een belangrijke maatschappelijke rol. De UvA Academie voor Bank en Verzekeringen onderkent dat en wil de onderlingen maatschappelijk nog verder vooruitbrengen. Daarom zijn onze opleidingen niet eerst en vooral op techniek gericht, maar op veranderende klantvoorkeuren en maatschappelijke ontwikkelingen. Academisch is, dat op dit alles niet één visie is, maar juist verschillende visies bestaan. Ik hoop dat de onderlingen daar, vanuit een academische setting, hun voordeel mee kunnen doen.”